

BELEIDSNOTA VERBONDEN PARTIJEN 2009

1. INLEIDING

Op grond van het 'Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten' (BBV) is de gemeenteraad gehouden om eens per raadsperiode een beleidslijn inzake 'Verbonden partijen' vast te stellen. De laatste vaststelling van het gemeentelijk deelnemingenbeleid vond plaats op 14 december 2005.

Recentelijk hebben zich binnen de gemeente Den Helder voor het deelnemingenbeleid twee relevante ontwikkelingen voorgedaan.

- (a) De eerste ontwikkeling houdt verband met de zich ook op landelijk niveau manifesterende aandacht voor 'good governance'¹. Die aandacht heeft ertoe geleid, dat er ook een behoefte is ontstaan aan een concretisering van 'good governance' op gemeentelijk niveau.
- (b) De tweede ontwikkeling is, dat in 2008 door de Rekenkamercommissie (RKC) is geconstateerd, dat er binnen de gemeente Den Helder sprake is van een toename van het aantal samenwerkingsvormen op basis van het privaatrecht. Naar aanleiding daarvan heeft de RKC besloten een onderzoek in te stellen naar het gemeentelijk deelnemingenbeleid. Op basis van het onderzoek werd door de RKC op 1 december 2008 een rapport uitgebracht². Dit rapport kan een goede bijdrage leveren aan het leerproces binnen de gemeentelijke organisatie om de verantwoordelijkheid en de specifieke aandacht voor en de bestuurlijke terugkoppeling naar de raad met betrekking tot gemeentelijke deelnemingen op een hoger plan te brengen³. Het rapport bevat met betrekking tot privaatrechtelijke deelnemingen enkele helder geformuleerde conclusies en aanbevelingen; publiekrechtelijke deelnemingen zijn buiten beschouwing gelaten. Het RKC-rapport heeft niettemin een relatief hoge informatie-waarde voor de beleidsontwikkeling op het terrein van de gemeentelijke deelnemingen.

Met inachtneming van de in het BBV vastgelegde verplichting en tussentijdse ontwikkelingen als hierboven genoemd wordt de gemeenteraad met onderhavige beleidsnota een herijking van het gemeentelijk deelnemingenbeleid ter vaststelling aangeboden.

De beleidsnota is als volgt ingedeeld. Na deze Inleiding wordt de doelstelling van de beleidsnota omschreven (§ 2). Daarna wordt een definitie gegeven van enkele begrippen (§ 3) en ingegaan op de met betrekking tot gemeentelijke deelnemingen te hanteren kaderstellende uitgangspunten (§ 4), waarvan ook een ter zake te hanteren afwegingskader deel uitmaakt. Vervolgens komt het onderwerp vertegenwoordiging bij respectievelijk publiekrechtelijke deelneming (§ 5) en privaatrechtelijke deelneming (§ 6) aan de orde. In aansluiting daarop wordt een voor gemeentelijke vertegenwoordiging te hanteren keuzeschema (§ 7) uitgewerkt. Tot slot wordt achtereenvolgens kort ingegaan op de registervorming (§ 8) en het overzicht van de gemeentelijke deelnemingen (§ 9).

Van de beleidsnota maken ook een achttal bijlagen deel uit, te weten:
bijlage 1: het model-registerformulier publiekrechtelijke deelnemingen;
bijlage 2: het model-registerformulier privaatrechtelijke deelnemingen;
bijlage 3: het model-toezichtsprotocol publiekrechtelijke deelnemingen;
bijlage 4: het model-toezichtsprotocol privaatrechtelijke deelnemingen;
bijlage 5: het stroomschema gemeentelijke vertegenwoordiging;
bijlage 6: een praktische uitwerking van het keuzeschema in afzonderlijke situaties;
bijlage 7: een nominatieve opgave publiekrechtelijke en privaatrechtelijke deelnemingen;
bijlage 8: een afwegingsmodel t.a.v. het aangaan van deelnemingen.

¹ Dit begrip wordt in deze beleidsnota als kaderstellend uitgangspunt behandeld in § 4.10.

² 'Verbondenheid schept verantwoordelijkheid – Een beoordeling van de opzet en de werking van het deelnemingenbeleid van de gemeente Den Helder'.

³ Vgl. de door het college op 7 oktober 2008 uitgebrachte bestuurlijke zienswijze.

2. DOELSTELLING

Met deze beleidsnota wordt beoogd een door de gemeenteraad vast te stellen kader voor het gemeentelijk deelnemingenbeleid uiteen te zetten, dat gehanteerd moet worden bij het aangaan van bindingen met 'Verbonden partijen' in de zin van de onder § 3.1 vermelde definitie.

3. DEFINITIES

Voor een helder beeld van enkele in deze nota gehanteerde begrippen volgt daarvan hieronder een nadere omschrijving.

3.1 Verbonden partij

Als verbonden partij wordt aangemerkt een zogeheten 'derde rechtspersoon', waarmee de gemeente Den Helder een bestuurlijke en financiële band is aangegaan. Daarbij gaat het om zogeheten deelnemingen, die zowel publiekrechtelijk als privaatrechtelijk van aard kunnen zijn. Met de in dat kader relevante partijen kan de gemeente zich verbinden om daarmee een publiek belang in bestuurlijke zin zo goed mogelijk te behartigen. Door de gemeente gesubsidieerde organisaties worden voorshands niet aangemerkt als verbonden partijen in de zin van deze beleidsnota. Bedoelde organisaties worden geacht te vallen onder de werking van de Algemene subsidieverordening 2008 en het daarin verankerde specifieke verantwoordingsregiem, dat ziet op de besteding van door de gemeente verstrekte subsidies ter bekostiging van door de organisaties te realiseren prestaties. De gemeente heeft ten opzichte van deze organisaties een afstandelijke rol te vervullen, die een rechtstreeks bestuurlijke beïnvloeding uit het oogpunt van het vermijden van 'dubbele petten' dan wel uit het oogpunt van functiescheiding moet tegengaan.

3.2 Publiekrechtelijke deelnemingen

Bij publiekrechtelijke deelnemingen gaat het in hoofdzaak om deelname aan gemeenschappelijke regelingen in de zin van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

3.3 Privaatrechtelijke deelnemingen

Bij privaatrechtelijke deelnemingen betreft het vooral deelname aan rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen als bedoeld in art. 2:3 van het Burgerlijk Wetboek. In het kader van deze beleidsnota wordt daarmee bedoeld op naamloze en besloten vennootschappen, stichtingen en verenigingen. Daarnaast kan ook veelal langs indirecte weg worden deelgenomen aan niet rechtspersoonlijkheid bezittende lichamen zoals een vennootschap onder firma dan wel een verbijzondering daarvan in de vorm van een commanditaire vennootschap.

3.4 Gemeentelijke vertegenwoordiging

Dit betreft een vertegenwoordiging van de gemeente bij:

(a) publiekrechtelijke deelnemingen in het Algemeen of Dagelijks Bestuur van een gemeenschappelijke regeling zoals bedoeld in § 3.2.

(b) privaatrechtelijke deelnemingen zoals bedoeld in § 3.3 in het bestuur, een toezichthoudend of een adviserend orgaan van een privaatrechtelijke rechtspersoon door ofwel een bestuurder, ofwel een ambtenaar ofwel een door het gemeentebestuur aan te wijzen derde. Een Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) geldt hierbij overigens niet als één van de hier bedoelde organen. Bij gemeentelijke vertegenwoordiging kunnen de volgende vormen worden onderscheiden.

3.4.1 Gemeentelijke qualitate qua vertegenwoordiging

Bij deze vorm gaat het om de gemeentelijke vertegenwoordiging uit hoofde van de dagelijkse functie. Bij een publiekrechtelijke deelneming vindt vertegenwoordiging als regel plaats door een bestuurder. Bij een privaatrechtelijke deelneming betreft het vertegenwoordiging in het kader van een dagelijkse functie, zoals uitgeoefend door een bestuurder of een ambtenaar. De betreffende qualitate qua functie wordt als regel neergelegd bij de beëindiging van de dagelijkse functie.

3.4.2 Externe gemeentelijke vertegenwoordiging

Deze vorm betreft de gemeentelijke vertegenwoordiging uitgeoefend door een door het gemeentebestuur aangewezen derde, niet zijnde een bestuurder of ambtenaar. Deze vorm komt uitsluitend voor bij privaatrechtelijke deelnemingen.

3.5 Gemeentelijk Aandeelhouder

Dit betreft de gemeente als aandeelhouder in een naamloze of besloten vennootschap, dan wel de bestuurder, ambtenaar of derde die de gemeente in deze hoedanigheid vertegenwoordigt.

3.6 Publiek belang.

In aansluiting op een aan de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) ontleende omschrijving, wordt er in deze beleidsnota van uitgegaan, dat er *“eerst sprake (is) van een publiek belang, indien de overheid zich de behartiging van een maatschappelijk belang aantrekt op grond van de overtuiging, dat dit belang anders niet goed tot zijn recht komt”*⁴. Uit deze omschrijving volgt, dat, wanneer het gemeentebestuur een maatschappelijk belang als een publiek belang kwalificeert, hiervoor een politieke afweging door de gemeenteraad is vereist, die uitmondt in een daartoe strekkend raadsbesluit. Voor een nadere uitwerking hiervan wordt verwezen naar § 4.1.

4. KADERSTELLEDE UITGANGSPUNTEN

Als algemeen uitgangspunt kan worden vermeld, dat de gemeente als decentrale overheid in beginsel gehouden is om bij de uitvoering van de haar toevertrouwde taken voorrang te geven aan het haar ter beschikking staande **publiekrechtelijke** instrumentarium.

4.1 Publiek belang centraal

Bij het aangaan van bindingen met ‘Verbonden partijen’ vormt het publieke belang het bepalende focus voor de inhoud en de vorm van de betreffende bindingen. Dit houdt in, dat voorafgaand aan het aangaan van de betreffende bindingen door de gemeenteraad een uitspraak moet zijn gedaan over de vraag of het in het geding zijnde belang naar de overtuiging van de raad inderdaad als een publiek belang moet worden aangemerkt. Een daartoe strekkend besluit van de gemeenteraad geldt daarmee als een constitutief vereiste voor het aangaan van de betreffende bindingen. Zonder een dergelijk raadsbesluit is er voor de gemeente geen sprake van een publiek belang en kunnen de bindingen, die op de in het geding zijnde belangen betrekking hebben, dan ook niet worden aangegaan.

Het RKC-rapport vermeldt als bevinding, dat niet is voorzien in een helder afwegingsmodel. De vraag of de gemeente in voorkomende gevallen een deelneming wil aangaan, kan worden ondersteund met behulp van een afwegingsmodel (zie bijlage 8). Dit model vormt een handreiking. Het is geen digitaal instrument dat onafwendbaar tot een bepaalde keuze moet leiden. Een keuze voor deelneming zal in bijna alle gevallen een politieke keuze moeten zijn. Overigens kan het afwegingskader eenzelfde rol spelen bij de evaluatie die periodiek bij het bezit van deelnemingen past. Bij een dergelijke heroverweging zal bijvoorbeeld kunnen blijken, dat het belang, dat bij het aangaan van een deelneming als publiek werd gezien, inmiddels niet meer van toepassing is. Ook zou kunnen blijken dat weliswaar een publiek belang nog steeds aan de orde is, maar dat dat in een andere vorm kan plaatsvinden. In beide gevallen zou tot afstoting van de deelneming besloten kunnen worden. Het afwegingsmodel kent een aantal stappen, dat in een stroomschema is weergegeven⁵.

4.2 Terughoudende opstelling bij privaatrechtelijke deelnemingen

De gemeentelijke overheid opereert primair binnen een publiekrechtelijke actieradius en maakt daarbij zoals eerder aangegeven gebruik van het haar ten dienste staande publiekrechtelijke instrumentarium. Bijgevolg dient deelneming in een privaatrechtelijke

⁴ WRR-rapport *Het borgen van publiek belang*, Den Haag: SDU Uitgevers 2000, p. 20 (cursivering van auteurs).

⁵ Deze alinea is ingevoegd bij door de gemeenteraad op 23 maart 2009 aangenomen amendement (VVD, PvdA en CDA).

rechtsvorm in beginsel alleen dan te worden overwogen, wanneer is onderzocht en gemotiveerd waarom uitvoering van in dit kader relevante beleidsvoornemens niet in publiekrechtelijke vorm kan plaatsvinden. Aan de keuze voor deelname aan een privaatrechtelijke rechtsvorm gaat derhalve steeds vooraf (a) de verplichting om te onderzoeken of er mogelijk publiekrechtelijke alternatieven voorhanden zijn en (b) de verplichting om zorg te dragen voor een adequate motivering van de keuze voor een specifieke privaatrechtelijke rechtsvorm. In het verlengde daarvan past een zeer terughoudende opstelling ten aanzien van een gemeentelijke vertegenwoordiging op bestuurlijk en/of ambtelijk niveau. Dit met het oogmerk verstrengeling van belangen ('dubbele petten') dan wel de schijn daarvan zoveel mogelijk tegen te gaan. De zuiverheid van het openbaar bestuur heeft daarbij als een hogere prioriteit te gelden dan de zekerheid omtrent effectieve zeggenschap. Dit laatste geldt eens te meer, waar effectieve zeggenschap gerealiseerd wordt door een gemeentelijke vertegenwoordiging binnen het bestuur of de Raad van Commissarissen (RvC) van een vennootschap.

De Nederlandse corporate governance code⁶ bevat over de verantwoordelijkheden en taken van het bestuur en de RvC enkele helder omschreven 'principes', te weten:

(a) "Het bestuur is belast met het besturen van de vennootschap, hetgeen onder meer inhoudt dat hij verantwoordelijk is voor de realisatie van de doelstellingen van de vennootschap, de strategie en het beleid en de daaruit voortvloeiende resultaatsontwikkeling. Het bestuur legt hierover verantwoording af aan de raad van commissarissen en aan de algemene vergadering van aandeelhouders. Het bestuur richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van bij de vennootschap betrokkenen af. Het bestuur verschaft de raad van commissarissen tijdig alle informatie die nodig is voor de uitoefening van de taak van de raad van commissarissen. Het bestuur is verantwoordelijk voor de naleving van alle relevante wet- en regelgeving, het beheersen van de risico's verbonden aan de ondernemingsactiviteiten en voor de financiering van de vennootschap. Het bestuur rapporteert hierover aan en bespreekt de interne risicobeheersings- en controlesystemen met de raad van commissarissen en zijn auditcommissie"⁷.

(b) "De raad van commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en staat het bestuur met raad terzijde. De raad van commissarissen richt zich bij de vervulling van zijn taak naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming en weegt daartoe de in aanmerking komende belangen van bij de vennootschap betrokkenen af. De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen functioneren"⁸.

4.3 Besluitvorming tot deelneming

Sinds de invoering van het duale stelsel is de rol van de gemeenteraad gewijzigd: de raad dient zich namelijk ook wat privaatrechtelijke deelnemingen betreft voortaan meer te richten op algemene kaderstelling. Besluiten om over te gaan tot privaatrechtelijke deelneming zijn voorbehouden aan het college van burgemeester en wethouders, al dienen deze besluiten op grond van art. 160, lid 2 Gemeentewet – ook in het licht van hetgeen hierboven in § 4.1 gesteld is – wel ter bespreking aan de gemeenteraad te worden aangeboden. Aangezien de Wgr nog niet aan het duale stelsel is aangepast, dient voor het aangaan van publiekrechtelijke deelnemingen in de vorm van gemeenschappelijke regelingen op grond van art. 1, lid 2 Wgr de gemeenteraad nog toestemming te verlenen.

4.4 Vaststelling financieel belang van de gemeente

Het financiële belang, dat de gemeente heeft bij zowel publiekrechtelijke als privaatrechtelijke deelnemingen, dient voorafgaand aan het aangaan van de betreffende bindingen te zijn vastgesteld in de zin dat het daarmee gemoeide financiële volume gemaximeerd dient te zijn. Wanneer ontwikkelingen ertoe leiden, dat het financiële belang

⁶ Vgl. Staatscourant 27 december 2004, nr. 250, p. 35.

⁷ Vgl. idem, onder § II.1 Taak en werkwijze.

⁸ Vgl. idem, onder § III.1 Taak en werkwijze.

hoger uitkomt dan het aangegeven maximum, dient het college daarover in overleg te treden met de gemeenteraad. De ratio achter deze handelwijze is, dat de betreffende financiële belangen voor de gemeentelijke huishouding ook financiële risico's met zich meebrengen. De jaarlijks uit te brengen gemeentelijke programmarekening dient structureel een specificatie te bevatten van de aan alle deelnemingen verbonden financiële risico's.

4.5 Informatievoorziening

Met het oog op de voorbereiding van de gemeentelijke programmabegroting en –rekening dient voor iedere deelneming te worden bepaald of er bij de betreffende deelneming sprake is van ontwikkelingen, die in de paragraaf 'Verbonden partijen' in programmabegroting en -rekening dienen te worden opgenomen, ondermeer met betrekking tot het per deelneming geldende risicoprofiel. Het in beeld krijgen van deze ontwikkelingen vindt plaats op basis van door de deelnemingen aan te leveren producties. Voor het antwoord op de vraag welke producties door afzonderlijke deelnemingen worden aangeleverd kunnen de in het RKC-rapport opgenomen referentiekaders⁹ als leidraad worden gehanteerd. Wel dient daarbij per deelneming te worden nagegaan, in hoeverre het door de gemeente door middel van de betreffende deelneming op afstand zetten van een publiek belang zich verhoudt tot het aanbrengen van zekere beperkingen binnen de bedrijfsvoering van de betreffende deelneming door het hanteren van vrij dwingende informatieverplichtingen. Het gaat daarbij om het vinden van een balans tussen wat de gemeente wil c.q. moet weten en wat de betreffende deelneming aan informatie kan c.q. moet leveren¹⁰.

Bij de programmabegroting wordt per verbonden partij een korte en ter zake doende toelichting gegeven op:

1. de gang van zaken bij die verbonden partij;
2. het financiële resultaat van het voorgaande jaar en het aandeel van de gemeente daarin;
3. de toekomstverwachting, de eventuele risico's en het nut van het voortbestaan van die verbintenis¹¹.

4.6 Sturing

De gemeente draagt er zorg voor, dat bij het aangaan van een deelneming duidelijk wordt omschreven op welke wijze de betreffende deelneming een bijdrage levert aan de daarbij vastgelegde gemeentelijke beleidsdoelstellingen¹². Deze omschrijving wordt bij voorkeur vastgelegd in de vorm van gemeenschappelijke regelingen, waar het publiekrechtelijke deelnemingen betreft, en in statuten, waar het gaat om privaatrechtelijke deelnemingen. Van belang is dat daarbij inhoudelijk in ieder geval aandacht wordt besteed aan onderwerpen als de bijdrage van de betreffende verbonden partij aan de realisatie van eerdergenoemde beleidsdoelstellingen, de daarbij te realiseren maatschappelijke effecten, het omgaan met risico's en risicomanagement, de aansprakelijkheid(sverdeling) bij het feitelijk intreden van risico's, de al dan niet tussentijdse evaluaties, de informatievoorziening, vormen van onderling overleg, de regeling van eventuele geschillen en de beëindiging van de gemeentelijke deelneming. Ook wordt vastgelegd of en zo ja op welke wijze de gemeente bevoegd is om op te treden terzake van benoeming en ontslag van bestuurders van een gemeentelijke deelneming.

4.7 Beheer

De gemeente dient in staat te worden gesteld het beheer van de verbonden partijen op een verantwoorde wijze in te richten¹³. Daartoe wordt in een gemeentelijk register per publiekrechtelijke of privaatrechtelijke deelneming vastgelegd welke informatie de gemeente door de deelneming periodiek beschikbaar dient te worden gesteld. Voor een

⁹ Vgl. de in bijlage 1 van het RKC-rapport (pp. 13-18) opgenomen referentiekaders.

¹⁰ Vgl. de RIB 66 (2007) over sturings- en verantwoordingsrelatie Zeestad CV/BV en Willemsoord BV, waarin ondermeer over de informatievoorziening naar de gemeente verplichte elementen zijn omschreven.

¹¹ Deze alinea is ingevoegd bij door de gemeenteraad op 23 maart 2009 aangenomen amendement (PvdA).

¹² Vgl. RKC-rapport, p. 15.

¹³ Vgl. idem, p. 16

specificatie van de betreffende gegevens kan worden verwezen naar de voor dat register te hanteren model-formulieren, die als bijlagen aan deze beleidsnota zijn toegevoegd.

Van een verantwoord beheer van de gemeentelijke deelnemingen kan alleen maar sprake zijn, wanneer ook de continuïteit van dat beheer is gewaarborgd. Met het oog daarop wordt het beheer structureel verankerd in de gemeentelijke organisatie. Iedere gemeentelijke deelneming wordt formeel gekoppeld aan zowel een verantwoordelijk wethouder als een gemeentelijke afdeling¹⁴. Een en ander wordt nu ook vastgelegd in een toezichtsprotocol per deelneming. De model-toezichtsprotocollen voor zowel publiekrechtelijke als privaatrechtelijke deelnemingen zijn als bijlagen aan deze beleidsnota toegevoegd.

Verder veronderstelt een verantwoord beheer van de gemeentelijke deelnemingen door de gemeentelijke organisatie ook dat er binnen de gemeentelijke afdelingen voldoende kennis en expertise aanwezig is om de ontwikkelingen bij gemeentelijke deelnemingen op een adequate wijze te volgen en dat er daarnaast binnen de organisatie sprake is van een verantwoorde inzet van de instrumenten interne controle en risicomanagement. In dit kader kan worden opgemerkt, dat met betrekking tot de interne controle binnen de gemeentelijke organisatie een protocol wordt ontwikkeld, aan de hand waarvan dit instrument op een efficiënte en effectieve wijze kan worden toegepast. Met betrekking tot het gemeentelijk risicomanagement kan worden vastgesteld, dat dit instrument eveneens in ontwikkeling is. De gemeente werkt tot dusverre met de Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement¹⁵, zoals uitgebracht op basis van art. 17 van de Financiële verordening van de gemeente Den Helder. Er is echter nog geen sprake van een uitgewerkte risicomanagementmethode. Binnen de gemeentelijke organisatie wordt er naar gestreefd een dergelijke methode in de loop van 2009 te realiseren, waarbij naar verwachting een helder onderscheid in voor de gemeente relevante risicocategorieën wordt gehanteerd in de vorm van strategische, operationele, financiële en juridische risico's. Zodra de betreffende methode ontwikkeld is zal deze eveneens op de gemeentelijke deelnemingen worden toegepast. Langs deze lijnen wordt de interne organisatie van de gemeente Den Helder beter toegerust om de ontwikkelingen met betrekking tot de gemeentelijke deelnemingen meer gericht te kunnen te volgen¹⁶.

4.8 Verantwoording

De gemeentelijke deelnemingen verantwoorden zich naar de gemeente Den Helder op de per deelneming afgesproken wijze, zoals vastgelegd in het deelnemingenregister. Korthedshalve wordt hier volstaan met een verwijzing naar eerdergenoemde model-registerformulieren¹⁷.

4.9 Toezicht

De gemeente oefent toezicht uit op de gemeentelijke deelnemingen op de wijze zoals omschreven in het toezichtsprotocol per deelneming en voor het overige aan de hand van door de deelnemingen verstrekte informatie en jaarstukken¹⁸. Er wordt naar gestreefd om de RKC in staat te stellen repressief toezicht uit te oefenen op het functioneren van de gemeentelijke deelnemingen. Momenteel heeft de RKC daartoe geen bevoegdheden. Deze bevoegdheden kunnen worden gecreëerd, wanneer de gemeentelijke publiekrechtelijke en privaatrechtelijke deelnemingen daarmee instemmen en de betreffende bevoegdheden expliciet worden opgenomen in de betreffende gemeenschappelijke regelingen resp. statuten van de betreffende deelnemingen. De gemeente Den Helder kan daartoe het initiatief nemen, maar is voor de realisatie in voorkomende gevallen afhankelijk van de instemming van andere deelnemers. Uitsluitend in gevallen, waarin de gemeente Den Helder zelf bv. 100% eigenaar is van een privaatrechtelijke deelneming, kan een bevoegdheidstoedeling als hier bedoeld door de gemeente Den Helder zelf worden opgenomen in de betreffende statuten.

¹⁴ Hiermee wordt een overigens in de praktijk al bestaande situatie geformaliseerd.

¹⁵ Vastgesteld door de gemeenteraad op 3 september 2007.

¹⁶ Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de aanbevelingen in het RKC-rapport.

¹⁷ Idem.

¹⁸ Idem.

4.10 'Good governance'

Zoals in de Inleiding van deze beleidsnota al werd aangegeven heeft zich op landelijk niveau de nodige aandacht gemanifesteerd voor 'good governance'. De rijksoverheid heeft dit begrip vertaald in de uitdrukking 'goed openbaar bestuur'. Zeer recentelijk heeft de rijksoverheid uitgebracht een zogeheten 'Nederlandse code voor goed openbaar bestuur – Beginselen van deugdelijk overheidsbestuur'. De Inleiding daarvan bevat de volgende aanhef: "Goed openbaar bestuur is essentieel voor het functioneren van onze democratische rechtsstaat. Zonder goed openbaar bestuur kan er geen gezonde wisselwerking plaatsvinden tussen overheid en samenleving en kan de overheid niet in maatschappelijke behoeften voorzien"¹⁹. De betreffende code bevat een zevental 'Beginselen van deugdelijk overheidsbestuur'. Deze beginselen worden hieronder integraal overgenomen:

(1) Openheid en integriteit

Het bestuur is open en integer en maakt duidelijk wat het daaronder verstaat. Het bestuur geeft in zijn gedrag het goede voorbeeld, zowel binnen de organisatie als daarbuiten.

(2) Goede dienstverlening

Het bestuur zorgt voor een goede dienstverlening door de organisatie.

(3) Participatie

Het bestuur weet wat er leeft in en om de organisatie en laat zien wat het daarmee doet.

(4) Doelgerichtheid en doelmatigheid

Het dagelijks bestuur stelt de doelen van de organisatie vast, maakt die doelen bekend en richt zich daarop.

(5) Rechtmatigheid en rechtvaardigheid

Het bestuur neemt de beslissingen en maatregelen die het mag nemen, die rechtvaardig zijn en die nodig zijn om de gestelde doelen te bereiken.

(6) Zelfreinigend en lerend vermogen

Het bestuur bestuurt de organisatie, laat zich hierop controleren en is hierop aanspreekbaar. Het bestuur verbetert zijn prestaties door te leren van eventuele fouten en andere ervaringen.

(7) Verantwoording

Het bestuur is bereid zich regelmatig en ruimhartig naar de omgeving te verantwoorden²⁰.

Binnen onderhavige beleidsnota geldt 'good governance', zoals door de rijksoverheid op bovenstaande wijze geoperationaliseerd, nadrukkelijk als kader voor het omgaan met gemeentelijke deelnemingen. De daarbij te hanteren specifieke 'governance'-aspecten, waaronder sturing (§ 4.6), beheer (§ 4.7), verantwoording (§ 4.8) en toezicht (§ 4.9) zijn daarom nadrukkelijk in bovenstaande kaderstellende uitgangspunten meegenomen.

5. VERTEGENWOORDIGING BIJ PUBLIEKRECHTELIJKE DEELNEMING

De gemeentelijke vertegenwoordiging in een publiekrechtelijke deelneming in de vorm van een gemeenschappelijke regeling wordt als regel in de tekst van de betreffende gemeenschappelijke regeling vastgelegd. Gebruikelijk is, dat een daartoe door en uit het college gekozen bestuurder een zetel inneemt in het Algemeen of Dagelijks Bestuur van het betreffende Openbaar Lichaam.

¹⁹ Nederlandse code voor goed openbaar bestuur, Den Haag 2008, p. 2.

²⁰ Idem, p. 3.

In beginsel wordt de vertegenwoordiging bij een publiekrechtelijke deelneming geregeld en ingevuld door het college. Dat laat onverlet, dat ook over de ontwikkelingen met betrekking tot de betreffende deelneming naar de gemeenteraad de verantwoordingsplicht bestaat, zoals aangegeven in art. 169 Gemeentewet.

Op grond van het bovenstaande kan worden vastgesteld, dat als het gaat om gemeentelijke vertegenwoordiging bij publiekrechtelijke deelnemingen er in beginsel geen sprake hoeft te zijn van enig rolconflict, wanneer de gemeentelijk vertegenwoordiger opereert binnen de door de gemeenteraad ter zake vastgestelde kaders. In dit opzicht verschilt deze vertegenwoordiging naar inhoud en strekking aanzienlijk van de vertegenwoordiging bij privaatrechtelijke deelnemingen, waarvoor zoals uit het navolgende zal blijken een geheel andere benadering is vereist.

6. VERTEGENWOORDIGING BIJ PRIVAATRECHTELIJKE DEELNEMING

Voor de besluitvorming om te komen tot een gemeentelijke vertegenwoordiging binnen een privaatrechtelijke deelneming dient een zorgvuldige afweging te worden gemaakt. In verband daarmee geldt het daarop betrekking hebbende afwegingsmodel als een belangrijk onderdeel van deze beleidsnota.

De functie van het hierna te omschrijven afwegingsmodel is een bijdrage te leveren aan de beantwoording van de vraag, of, indien door de gemeente gekozen wordt voor een privaatrechtelijke deelneming, de gemeente daarin dan ook vertegenwoordigd moet worden op een wijze zoals omschreven in § 3.4. In het verlengde van de in § 4.1 en § 4.2 vermelde uitgangspunten kan als algemene stelregel gelden, dat de gemeente Den Helder in beginsel géén gemeentelijke vertegenwoordiging kent in een van de bestuursorganen van privaatrechtelijke deelnemingen. Van deze algemene stelregel kan in voorkomende gevallen uiteraard gemotiveerd worden afgeweken, wanneer een gemeentelijke vertegenwoordiging zodanig bijdraagt aan het bij de privaatrechtelijke deelneming betrokken publieke belang, dat dit niet afdoende op een andere wijze zou kunnen worden gerealiseerd.

Een en ander betekent, dat de gemeente Den Helder er bij wijze van algemene beleidslijn voor kiest dat bij privaatrechtelijke deelnemingen de gemeentelijke belangen op een andere wijze worden behartigd dan via de lijn van een gemeentelijke vertegenwoordiging en expliciet wordt afgewogen wanneer een gemeentelijke vertegenwoordiging noodzakelijk is. Daarnaast biedt het afwegingsmodel de mogelijkheid om af te wijken van de algemene stelregel, namelijk als kan worden aangetoond dat vertegenwoordiging in een privaatrechtelijke rechtsvorm voor de gemeente bij uitstek een publiek belang dient.

Op basis van de in § 3.6 weergegeven definitie van wat onder een publiek belang moet worden verstaan is het de gemeenteraad die daarvoor de politieke afwegingen maakt. Bij die afwegingen is er een ondergrens, die afhankelijk is van tijd en situatie. Daarbij vormen de taken die het wezen vormen van de gemeente dan wel voortvloeien uit de wettelijke verplichtingen tot overheidszorg de belangrijke ankerpunten. Dit betekent dat in de context van het gemeentelijk deelnemingenbeleid een publiek belang aan de orde is als (cumulatief):

- het een politiek of bestuurlijk complexe aangelegenheid betreft, hetgeen onder meer aan de orde zal zijn als er meerdere resultaatsgebieden in het geding zijn en
- de desbetreffende privaatrechtelijke rechtspersoon geheel of gedeeltelijk publieke taken uitvoert (b.v. opgedragen bij wet of door het college) en
- de desbetreffende privaatrechtelijke rechtspersoon zonder de inbreng van de gemeentelijke vertegenwoordiging het benoemde publieke belang minder goed zou behartigen. Bijvoorbeeld omdat de gemeentelijke vertegenwoordiging steeds toegang heeft tot actuele en relevante (besluitvormings)informatie en kan inschatten wat het politieke draagvlak is voor een voorgenomen beslissing.

Eenmaal gedefinieerde publieke belangen zijn voortdurend onderhevig aan veranderingen van inzicht die zich inzake het takenpakket en de rol van de overheid voordoen. Dit

betekent dat een periodieke heroverweging van een vertegenwoordigersfunctie noodzakelijk is.

Het afwegingsmodel lost de hierna volgende met gemeentelijke vertegenwoordiging verband houdende knelpunten op hoofdlijnen op:

- dat gemeentelijke vertegenwoordiging in het algemeen en gemeentelijke vertegenwoordiging in een RvC in het bijzonder te maken heeft met 'dubbele petten';
- dat het publiek primaat wordt ondermijnd;
- dat er ten gevolge van strengere eisen aan commissarissen om in het bedrijfsbelang te handelen een groter afbreukrisico voor de gemeente ontstaat.

Daarnaast biedt het afwegingsmodel de noodzakelijke flexibiliteit om toch essentiële belangen van de gemeente te kunnen behartigen. Het afwegingsmodel is verder in lijn met het beleid van de rijksoverheid op dit punt, waarbij vertegenwoordigingen niet geheel worden afgestoten, maar wel wordt gekomen tot een maximale functiescheiding en daarmee tot het voorkomen van rolconflicten.

7. KEUZESHEMA

Het afwegingsmodel om al dan niet te komen tot gemeentelijke vertegenwoordiging in privaatrechtelijke deelnemingen wordt in het navolgende geoperationaliseerd in de vorm van een keuzeschema²¹, dat is opgebouwd uit een aantal voor de besluitvorming te doorlopen stappen. De achterliggende reden hiervoor is dat de beleidslijn "Verbonden partijen" er niet alleen voor dient om gesignaleerde knelpunten op te lossen, maar ook en vooral moet worden gezien als een instrument dat behulpzaam kan zijn bij de beantwoording van de vraag of een gemeentelijk belang moet worden behartigd door het aanstellen van een gemeentelijke vertegenwoordiger, of dat er ook andere manieren zijn om dat belang te dienen. Het doorlopen van het keuzeschema maakt het gemeentelijk besluitvormingsproces om een gemeentelijke vertegenwoordiger in een privaatrechtelijke deelneming aan te stellen transparant. Daarnaast kunnen de gemaakte keuzes door het politiek bestuur op hun merites worden getoetst.

Het keuzeschema voldoet aan de bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek, waarin wordt gesteld, dat commissarissen zonder last of ruggespraak het belang van de betreffende BV of NV dienen te behartigen. Daarnaast is met de opstelling van dit keuzeschema rekening gehouden met de 'Gedragscode Gemeente Den Helder'²². In deze Gedragscode is onder meer het gemeentelijk beleid inzake nevenfuncties, waaronder qualitate qua vertegenwoordigingen, vastgelegd.

Basis voor de toepassing van het keuzeschema is de vraag: Is er een noodzaak tot het aanstellen van een gemeentelijke vertegenwoordiger? De binnen het keuzeschema te doorlopen stappen zijn in bijlage I grafisch weergegeven in de vorm van een stroomschema. Een schematische weergave van de feitelijke activiteiten die per vertegenwoordiging moeten plaatsvinden bij de toepassing van het keuzeschema in afzonderlijke situaties en wie daarvoor de verantwoordelijkheid draagt, is opgenomen in bijlage II. De te doorlopen stappen zelf worden hieronder toegelicht.

7.1 Stap 1: Is er een financiële en/of een representatieve afhankelijkheid?

Het college kiest ervoor om géén gemeentelijke vertegenwoordigers te benoemen bij privaatrechtelijke rechtspersonen die subsidie ontvangen van de gemeente Den Helder of op enigerlei andere wijze afhankelijk zijn van de financiering van de gemeente door opdrachten, contracten en dergelijke. In deze beleidsnota is er sprake van een financiële relatie als:

- de gemeente Den Helder opdrachtgever is voor de levering van goederen of diensten door de privaatrechtelijke rechtspersoon in kwestie.
- de gemeente aan de privaatrechtelijke rechtspersoon subsidie verstrekt conform Titel 4:2 van de Awb.

²¹ Zie voor een grafische weergave daarvan bijlage 5.

²² Door de gemeenteraad vastgesteld op 12 maart 2003.

Het houden van aandelen in de desbetreffende rechtspersoon wordt hier niet als een financiële relatie beschouwd,²³ zoals reeds blijkt uit § 3 (Definities).

Het belangrijkste argument om bij een privaatrechtelijke rechtspersoon met een financiële relatie géén gemeentelijke vertegenwoordiging toe te staan, is dat de gemeente genoeg alternatieve instrumenten heeft om haar belangen veilig te stellen dan wel te behartigen. Bijvoorbeeld door het opnemen van additionele subsidievoorwaarden. Op deze wijze blijven de rollen van betrokken partijen duidelijk gescheiden en wordt functievermenging bij de bestuurder of ambtenaar voorkomen.

Daarnaast wil het college géén gemeentelijke vertegenwoordiger aanstellen als het gaat om privaatrechtelijke rechtspersonen waarbij de qualitate qua functie uitsluitend een representatief karakter heeft. Het invullen van representatieve relaties door bestuurders of ambtenaren is belangrijk, maar hoeft niet door middel van een vertegenwoordiging in een rechtspersoon plaats te vinden. Hiervoor zijn genoeg alternatieven voorhanden, b.v. door het college uit te nodigen bij bepaalde manifestaties acte de présence te geven.

7.2 Stap 2: Is er een publiek belang?

In § 3 is omschreven wat onder publiek belang moet worden verstaan is en welk orgaan van de gemeente dat bepaalt. Wanneer er géén publiek belang kan worden benoemd, zal het college niet overgaan tot het aanstellen van een gemeentelijke vertegenwoordiger in de privaatrechtelijke deelneming.

7.3 Stap 3: Zijn er andere methoden om het publieke belang te behartigen?

In de voorgaande stap in het keuzeschema is het publiek belang benoemd. Het aanstellen van een gemeentelijke vertegenwoordiger in een bestuursorgaan van een privaatrechtelijke rechtspersoon kan dan worden gezien als een instrument om het publiek belang te waarborgen. Echter, gelet op de problematiek van de dubbele petten, ligt dit instrument niet direct voor de hand. Publieke belangen kunnen ook door andere instrumenten of methoden worden geborgd. Met het oog daarop worden in § 7.3.1 tot en met § 7.3.3 binnen het bereik van het privaatrecht een drietal mogelijkheden uiteengezet.

7.3.1 Aandeelhouder

Veelal vinden de gemeentelijke vertegenwoordigingen plaats bij de gemeentelijke deelnemingen. De publieke belangen kunnen in dit geval worden gewaarborgd via de vertegenwoordiging van de gemeente als aandeelhouder in de AvA, zoals bepaald in de betreffende statuten. Deze methode voorkomt de dubbele pettenproblematiek omdat de gemeente haar eigen belang in de besluitvorming kan inbrengen en over de inbreng duidelijk kan communiceren met bijvoorbeeld de gemeenteraad. Wanneer, gegeven het uitgangspunt dat met vertegenwoordiging in privaatrechtelijke deelnemingen terughoudend moet worden omgegaan (vgl. § 4.2), toch voor gemeentelijke vertegenwoordiging gekozen wordt, zou een keuze voor de rol van aandeelhouder de minste complicaties opleveren en in beginsel als norm kunnen worden gehanteerd. Via deze rol kan indien wenselijk of nodig (a) sturend worden opgetreden naar de RvC dan wel het bestuur van de betreffende onderneming, (b) voor de behartiging van het publieke belang relevante informatie worden opgevraagd.

Wanneer er sprake is van een aandeelhoudersrelatie, moet er onderscheid gemaakt worden in meerderheids- en minderheidsdeelnemingen. Het bovenstaande is per definitie van toepassing op meerderheidsdeelnemingen. Bij minderheidsdeelnemingen daarentegen is het gemeentelijk aandeel meestal zodanig beperkt dat het publieke belang niet goed via de AvA kan worden gewaarborgd.

Belangenbehartiging via de rol van aandeelhouder is bij structuurvennootschappen sterk afhankelijk van de aard en de omvang van het aandelenpakket en de uitwerking van de bevoegdheden van de AvA in de statuten. Daarentegen heeft de SER in 2001 een advies uitgebracht over o.a. het versterken van de positie van de aandeelhouder bij

²³ Ook erfpachtconstructies vallen buiten de financiële relatie.

structuurvennootschappen. De aandeelhouder krijgt bij structuurvennootschappen de volgende additionele bevoegdheden:

- Definitief goed- of afkeuren van de jaarrekening. De RvC verliest hiermee de bevoegdheid om het door hem zelf gevoerde toezicht op het bestuur vast te stellen.
- Het recht om zelf commissarissen te benoemen (in deze context niet zeer relevant).
- Onder uitzonderlijke omstandigheden de RvC als geheel naar huis te sturen.
- Bestuursbesluiten met een ingrijpend karakter worden onderworpen aan de goedkeuring van de AvA.

Eerdergenoemde Nederlandse corporate governance code specificceert het instrumentarium dat aandeelhouders bij het vervullen van hun rol in beginsel ter beschikking staat – uiteraard afhankelijk van hoe dit instrumentarium in de statuten van de vennootschap is benoemd en uitgewerkt: "Aandeelhouders kunnen binnen de algemene vergadering gebruik maken van de mogelijkheid om het bestuur geen décharge te verlenen over het gevoerde beleid en de raad van commissarissen over het uitgeoefende toezicht, het bezoldigingsbeleid aan te passen, en de raad van commissarissen en/of het bestuur te ontslaan. Eventueel kunnen aandeelhouders ook juridische procedures voeren, zoals het starten van een enquête- of jaarrekeningsprocedure"²⁴.

De wetgeving leidt dus tot een sterkere positie van de aandeelhouder en is derhalve aan te merken als een goed alternatief voor gemeentelijke vertegenwoordiging.

7.3.2 Aanvullende subsidievoorwaarden

Er wordt géén gemeentelijke vertegenwoordiger aangesteld bij een privaatrechtelijke rechtspersoon als er sprake is van een subsidierelatie tussen de gemeente en de rechtspersoon. Door het opnemen van aanvullende voorwaarden (verplichtingen) bij de subsidieverlening is het toch mogelijk om het publieke belang te borgen. De Algemene wet bestuursrecht staat deze mogelijkheid toe.

7.3.3 Belangenbehartiging door anderen

In een aantal gevallen kunnen of behoeven de publieke belangen niet meer te worden behartigd of geborgd door de decentrale overheid, maar gaat de rijksoverheid een grotere rol spelen. Te denken valt hierbij aan de nieuwe Luchtvaartwet, waarin de minister van Verkeer en Waterstaat een uitgebalanceerd instrumentarium in handen heeft om de publieke belangen te kunnen waarborgen. In deze gevallen heeft een gemeentelijke vertegenwoordiger geen meerwaarde in de borging van dat publieke belang.

Daarnaast wordt het publieke belang in veel gevallen door middel van wet- en regelgeving gewaarborgd. Bijvoorbeeld door milieuwetgeving. Naast een grotere rol van de rijksoverheid kunnen ook consumentenorganisaties, zoals bijvoorbeeld de Consumentenbond, de Reizigers Adviesraad, bepaalde publieke belangen behartigen.

De hierboven in § 7.3.1 tot en met § 7.3.3 beschreven alternatieven zijn niet uitputtend. Van geval tot geval zal moeten worden bezien of belangenbehartiging anders kan plaatsvinden dan met een gemeentelijke vertegenwoordiger. Dit leidt er in het keuzeschema toe dat bij voldoende alternatieven er géén gemeentelijke vertegenwoordiging zal plaatsvinden in de desbetreffende privaatrechtelijke deelneming.

7.4 Stap 4: Heeft een gemeentelijke vertegenwoordiger een toegevoegde waarde?

Het kan echter gebeuren dat er géén afdoende alternatieve methoden of instrumenten zijn om het desbetreffende publieke belang te behartigen. De vraag die dan alsnog moet worden beantwoord, is of een gemeentelijke vertegenwoordiger dan wel in staat is het desbetreffende publieke belang te behartigen. Is hierop het antwoord negatief dan wordt niet overgegaan tot het aanstellen van vertegenwoordiger. In geval van een positieve beantwoording van deze vraag moet duidelijk aangegeven worden op welke wijze de gemeentelijke vertegenwoordiger dit dan wél kan.

²⁴ Staatscourant 27 december 2004, nr. 250, p. 35, Preambule onder pt. 8.

Het vervullen van een commissariaat of een bestuursfunctie kan ook een duidelijke toegevoegde waarde hebben voor de privaatrechtelijke deelneming. Hiervan is sprake wanneer de desbetreffende organisatie niet goed zou kunnen functioneren zonder de inbreng van deskundigheid van de gemeentelijke vertegenwoordiger. Bijvoorbeeld wanneer in de besluitvorming van een privaatrechtelijke rechtspersoon het maatschappelijk draagvlak moet worden meegenomen.

7.5 Stap 5: Wie wordt de gemeentelijke vertegenwoordiger?

Voor de beantwoording van deze vraag kunnen de hierna vermelde vervolgvragen niet buiten beschouwing blijven.

7.5.1 Zijn er onverenigbare functies en/of onaanvaardbare risico's voor een qualitate qua benoeming?

Voor de beantwoording van deze vraag kunnen de volgende criteria gelden.

7.5.1.1 Onverenigbaarheid

Allereerst moet vastgesteld worden of de desbetreffende te vervullen qualitate qua functie conflicteert met de functie van de gevraagde bestuurder of ambtenaar. Het kader hiervoor wordt gevormd door artikel 36b van de Gemeentewet. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties geeft hieraan invulling door middel van circulaire over nevenfuncties. De gemeente Den Helder heeft in de 'Gedragscode Gemeente Den Helder' zelf vastgelegd dat bestuurders hun eigen verantwoordelijkheid hebben om ongewenste belangenverstrengeling of de schijn daarvan te vermijden.

In het kader van de uitgangspunten van deze beleidsnota kunnen collegeleden nooit bestuurder zijn van een naamloze of besloten vennootschap. Dit zou vanuit het oogpunt van integriteit onverenigbaar zijn met het politieke ambt dat zij uitoefenen. Voor ambtenaren is een dergelijke bepaling derhalve minder zinvol omdat dergelijke problemen in hun geval minder apert spelen. Wel dient bij de benoeming van een ambtenaar als bestuurder steeds nauwkeurig te worden gekeken naar een mogelijke strijdigheid in belangen en naar een duidelijke functiescheiding.

Daarnaast dienen raadsleden in het nieuwe duale stelsel geen gemeentelijke vertegenwoordigingen te vervullen. In een dergelijke functie zouden zij immers snel betrokken raken bij de uitvoering van het bestuurlijke beleid, terwijl zij in het duale stelsel ter zake van dat beleid juist gehouden een controlerende rol zijn te vervullen. In het kader van deze beleidsuitgangspunten zou er dan immers sprake kunnen zijn van onverenigbaarheid van functies en van mogelijke belangenconflicten.

7.5.1.2 Risico's

Het inschatten van de risico's is belangrijk, omdat mogelijke toekomstige problemen kunnen worden vermeden door de betreffende vertegenwoordiging niet in te vullen of wellicht kunnen worden verkleind door bij de benoeming bepaalde maatregelen te nemen. Naast het risico van belangenverstrengeling is er aan vertegenwoordigingen een aantal risico's verbonden voor zowel de gemeente als de vertegenwoordigers persoonlijk. Deze risico's moeten bij de besluitvorming worden betrokken, zodat er een juiste afweging plaats kan vinden. Het gaat hierbij om:

- Negatieve beeldvorming c.q. imago-schade voor de gemeente en vertegenwoordigers persoonlijk door activiteiten van privaatrechtelijk rechtspersonen waarin de gemeente vertegenwoordigd is.
- Juridische aansprakelijkheid van de qualitate qua vertegenwoordigers op basis van het Burgerlijk Wetboek. Om de persoonlijke aansprakelijkheid van de gemeentelijke vertegenwoordiger te beperken, wordt er door de directie op toegezien dat de vennootschap, stichting of vereniging een (bestuurs)aansprakelijkheidsverzekering afsluit.

7.5.2 Benoeming burgemeester, wethouder of ambtenaar

Nadat er op basis van het keuzeschema is geoordeeld dat een gemeentelijke qualitate qua vertegenwoordiging een toegevoegde waarde heeft, met de eigen functie verenigbaar is en voor het overige risicovrij, kan de kandidaat worden benoemd en zijn of haar taak

uitoefenen. Voor iedere benoeming is wel een collegebesluit noodzakelijk. Het besluit wordt genomen met inachtneming van de Gedragscode voor het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Helder, de Gemeentewet en het principe van functiescheiding. In geval van een conflict of dreigend conflict van de organisatie waarin de gemeente vertegenwoordigd wordt met de gemeente, dient de betreffende vertegenwoordiging door de betrokken persoon te worden heroverwogen.

De gemeentelijk qualitate qua vertegenwoordiger stort alle eventuele vergoedingen voor zijn of haar werkzaamheden in de gemeentekas. Onkosten die men maakt uit hoofde van een qualitate qua functie worden in beginsel door de privaatrechtelijke rechtspersoon in kwestie vergoed. Bij aanvang van iedere nieuwe collegeperiode wordt elke gemeentelijke qualitate qua vertegenwoordiging door het college heroverwogen. Daarnaast is de termijn van benoeming afhankelijk van het te onderscheiden belang voor de gemeente en/of statutaire bepalingen. Heroverweging vindt altijd plaats bij een nieuwe benoeming.

7.5.3 Benoeming van een externe vertegenwoordiger

De benoeming van de externe vertegenwoordiging vindt plaats door het college en is gebaseerd op een profielschets. Deze profielschets is noodzakelijk omdat de desbetreffende persoon zonder last of ruggespraak de gemeentelijke vertegenwoordiging gaat vervullen. De profielschets wordt opgesteld op basis van een analyse van de activiteiten en behoeften van de rechtspersoon, het te behartigen publieke belang van de gemeente en de te bereiken doelstellingen. Het college acht het van belang dat de externe vertegenwoordiger een grote affiniteit heeft met de stad Den Helder. Een externe vertegenwoordiger mag een eventueel te ontvangen vergoeding voor zijn of haar werkzaamheden behouden. De onkosten van een externe vertegenwoordiger worden in beginsel door de betreffende privaatrechtelijke rechtspersoon vergoed.

Het opstellen van de profielschets is (dus) maatwerk per vertegenwoordiging en het resultaat daarvan zal vooraf aan het college worden voorgelegd. Ook zal onderzocht worden wat de mogelijkheden en eventuele bezwaren zijn met betrekking tot het aanleggen van een register met potentiële kandidaten die zitting kunnen nemen in de bestuursorganen van privaatrechtelijke rechtspersonen.

8. REGISTERVORMING

Bij de ontwikkeling van het systeem voor juridische kwaliteitszorg binnen de gemeentelijke organisatie wordt met het oog op de daarmee te realiseren transparantie van werkprocessen, producten en gegevens nadrukkelijk aandacht besteed aan registervorming. In dat kader zal, zoals in § 4.7 aangegeven, een deelnemingenregister worden aangelegd. Dit register heeft als belangrijkste functie het toegankelijk maken en uniformeren van informatie inzake de gemeentelijke deelnemingen. Dit register bevat o.a. een overzicht van de gemeentelijke vertegenwoordigingen in publiekrechtelijke en privaatrechtelijke rechtspersonen en in dat kader relevante besluitvorming, dat wordt aangevuld met de brondocumenten van de betreffende deelnemingen. Het register wordt bijgehouden onder verantwoordelijkheid van de concerndirectie. Een uittreksel van de in het register opgenomen informatie wordt op termijn via de website van de gemeente Den Helder voor derden toegankelijk gemaakt. Op deze wijze is voor iedereen helder wie de gemeente Den Helder in welke publiekrechtelijke en privaatrechtelijke deelnemingen vertegenwoordigt.

9. OVERZICHT GEMEENTELIJKE DEELNEMINGEN.

Art. 21 van de Financiële verordening gemeente Den Helder bevat een aantal bepalingen, waarin wordt aangegeven welke informatie over gemeentelijke deelnemingen als 'Verbonden partijen' in deze beleidsnota zou moeten worden opgenomen. Aangezien de beleidsnota Verbonden partijen slechts één keer in de vier jaar wordt uitgebracht kan de actualiteitswaarde van de betreffende gegevens al snel als achterhaald worden beschouwd. Om volgens de beginselen van 'good governance' te opereren zal niet eens in de vier jaar, maar zal voortaan ieder jaar in de maand september een overzicht als bedoeld in bovengenoemde verordening worden uitgebracht en wel in de vorm van het

bijgewerkte deelnemingenregister, dat de gemeenteraad ter bespreking zal worden aangeboden.

Tegen de achtergrond van het bovenstaande wordt in deze beleidsnota volstaan met een beknopte nominatieve opgave van de gemeentelijke publiekrechtelijke en privaatrechtelijke deelnemingen, waarbij is volstaan met het per deelneming vermelden van naam, doelstelling en gemeentelijke vertegenwoordiging. Daarbij is ervoor gekozen om uitsluitend de actieve deelnemingen te vermelden; deelnemingen die geliquideerd zijn dan wel in liquidatie verkeren zijn buiten beschouwing gelaten. Het overzicht van de actieve gemeentelijke deelnemingen is opgenomen in bijlage 7 van deze beleidsnota.

10. TOT SLOT

Het gemeentelijk deelnemingenbeleid is dynamisch van aard en is net als het veld van deelnemingen volop in beweging. Met het in deze beleidsnota verder verfijnde instrumentarium tot beheer en sturing van de gemeentelijke deelnemingen kunnen raad en college met behoud van de eigen verantwoordelijkheid een vaste koers varen. De jaarlijkse behandeling van programmabegroting en programmarekening zijn daarbij vaste ijkpunten. Deze ijkpunten worden aangevuld met de jaarlijkse inhoudelijke behandeling van het gemeentelijk deelnemingenregister.

MODEL REGISTERFORMULIER PUBLIEKRECHTELIJKE DEELNEMINGEN

In het gemeentelijk deelnemingenregister zijn van iedere publiekrechtelijke deelneming de navolgende gegevens opgenomen:

1. Naam deelneming
2. Plaats van vestiging
3. Adres
4. Rechtsvorm
5. Ingangsdatum
6. Looptijd
7. Datum/kenmerk raadsbesluit
8. Samenstelling Algemeen bestuur
9. Samenstelling Dagelijks bestuur
10. Secretaris/contactpersoon
11. Openbaar belang gemeente
12. Omschrijving gemeentelijke zeggenschap
13. Toezichtsprotocol – als bijlage toegevoegd
14. Brondocument(en) – als bijlage toegevoegd
15. Omvang begroting (absoluut en meerjarig verloop)
16. Eigen vermogen (absoluut en meerjarig verloop)
17. Solvabiliteit (percentage en meerjarig verloop)
18. Op deelneming toegepaste gemeentelijke solvabiliteitsnorm
19. Financieel resultaat (absoluut en meerjarig verloop)
20. Gemeentelijke bedrag per inwoner (absoluut en meerjarig verloop)

MODEL FORMULIER REGISTER PRIVAATRECHTELIJKE DEELNEMINGEN

In het gemeentelijk deelnemingenregister zijn van iedere privaatrechtelijke deelneming de navolgende gegevens opgenomen:

1. Naam deelneming
2. Plaats van vestiging
3. Adres
4. Rechtsvorm
5. Ingangsdatum
6. Looptijd
7. Datum/kenmerk raadsbesluit
8. Samenstelling Algemene Vergadering van Aandeelhouders*
9. Samenstelling Raad van Commissarissen*
10. Samenstelling bestuur/directie*
11. Gemeentelijk portefeuillehouder
12. Ambtelijk contactpersoon
13. Contactpersoon deelneming
14. Openbaar belang gemeente
15. Omschrijving gemeentelijke zeggenschap
16. Toezichtsprotocol – als bijlage toegevoegd
17. Brondocument(en) – als bijlage toegevoegd
18. Omvang begroting (absoluut en meerjarig verloop)
19. Eigen vermogen (absoluut en meerjarig verloop)
20. Solvabiliteit (percentage en meerjarig verloop)
21. Op deelneming toegepaste gemeentelijke solvabiliteitsnorm
22. Financieel resultaat (absoluut en meerjarig verloop)

* Indien van toepassing

MODEL TOEZICHTSPROTOCOL PUBLIEKRECHTELIJKE DEELNEMINGEN

Betreft: [NAAM DEELNEMING]

Artikel 1: Opname in deelnemingenregister.

De deelneming is op [DATUM] opgenomen in het gemeentelijk deelnemingenregister

Artikel 2: Doelstelling.

De deelneming is opgericht met de navolgende doelstelling: [INTEGRALE VERMELDING].

Artikel 3: Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder wordt in de deelneming bestuurlijk vertegenwoordigd door [NAAM].

Artikel 4: Ambtelijk contactpersoon

Als ambtelijk contactpersoon is voor de deelneming aangewezen [NAAM] van de afdeling [NAAM].

Artikel 5: Contactpersoon deelneming

Namens de deelneming fungeert als contactpersoon voor de gemeente Den Helder [NAAM].

Artikel 6: Bestuurlijke besluitvorming

Indien het bestuur van de deelneming de gemeente Den Helder verzoekt een bestuurlijk standpunt in te nemen, worden de op dat verzoek betrekking hebbende stukken door het bestuur tijdig aangeboden en via de ambtelijk contactpersoon voorzien van een integraal advies ter besluitvorming aan het college voorgelegd. Na besluitvorming door het college wordt het bestuurlijk standpunt door of namens de bestuurlijk vertegenwoordiger in het bestuur van de deelneming ingebracht.

Artikel 7: Informatieverstrekking door deelneming aan gemeente

- 7.1 Het bestuur van de deelneming verstrekt de gemeente Den Helder op jaarbasis tijdig de begroting en de jaarrekening ter beoordeling. Op de in artikel 6 aangegeven wijze wordt daaromtrent door het college een bestuurlijk standpunt uitgebracht, met inachtneming van de door de gemeenteraad gestelde kaders.
- 7.2 Het bestuur van de deelneming verstrekt de gemeente Den Helder periodiek [FREQUENTIE-AANDUIDING] informatie over de wijze waarop de overeengekomen beleidsdoelstellingen gerealiseerd worden. Deze informatie wordt de gemeenteraad ter kennisneming aangeboden.
- 7.3 Het bestuur van de deelneming verstrekt de gemeente Den Helder in ieder geval de navolgende informatie: [SPECIFICATIE]. Deze informatie wordt de gemeenteraad ter kennisneming aangeboden.
- 7.4 Het bestuur van de deelneming verstrekt de gemeente Den Helder desgevraagd de nodige aanvullende informatie, voor zover verband houdend met de onder 7.1 tot en met 7.3 genoemde producties dan wel daarmee verband houdende ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering.

Artikel 8: Informatieverstrekking door college aan gemeenteraad

- 8.1 Het college verstrekt de raad eenmaal per jaar een geactualiseerd overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de deelneming door middel van de aanbieding het op de deelneming betrekking hebbende register-formulier.
- 8.2 Het college verstrekt de raad aanvullende informatie voor zover op te nemen in de paragraaf Verbonden partijen van zowel programmabegroting als programmarekening.

Dit toezichtsprotocol is vastgesteld bij collegebesluit d.d. [DATUM] met kenmerk [NUMMER].

MODEL TOEZICHTSPROTOCOL PRIVAATRECHTELIJKE DEELNEMINGEN

Betreft: [NAAM DEELNEMING]

Artikel 1: Opname in deelnemingenregister.

De deelneming is op [DATUM] opgenomen in het gemeentelijk deelnemingenregister

Artikel 2: Doelstelling.

De deelneming is opgericht met de navolgende doelstelling: [INTEGRALE VERMELDING].

Artikel 3: Gemeentelijk eigendom

De gemeente Den Helder is voor [VERMELDING PERCENTAGE] eigenaar van de deelneming.

Artikel 4: Gemeentelijk portefeuillehouder

Voor de deelneming is binnen het college wethouder [NAAM] aangewezen als portefeuillehouder

Artikel 5: Ambtelijk contactpersoon

Als ambtelijk contactpersoon is voor de deelneming aangewezen [NAAM] van de afdeling [NAAM].

Artikel 6: Contactpersoon deelneming

Namens de deelneming fungeert als contactpersoon voor de gemeente Den Helder [NAAM].

Artikel 7: Bestuurlijke besluitvorming

Indien de deelneming de gemeente Den Helder verzoekt een bestuurlijk standpunt in te nemen, worden de op dat verzoek betrekking hebbende stukken door de deelneming tijdig aangeboden en via de ambtelijk contactpersoon voorzien van een integraal advies ter besluitvorming aan het college voorgelegd. Na besluitvorming door het college wordt het bestuurlijk standpunt aan de deelneming uitgebracht. Afhankelijk van de structuur van de deelneming gebeurt dat bij voorkeur binnen de Algemene vergadering van Aandeelhouders.

Artikel 8: Informatieverstrekking door deelneming aan gemeente

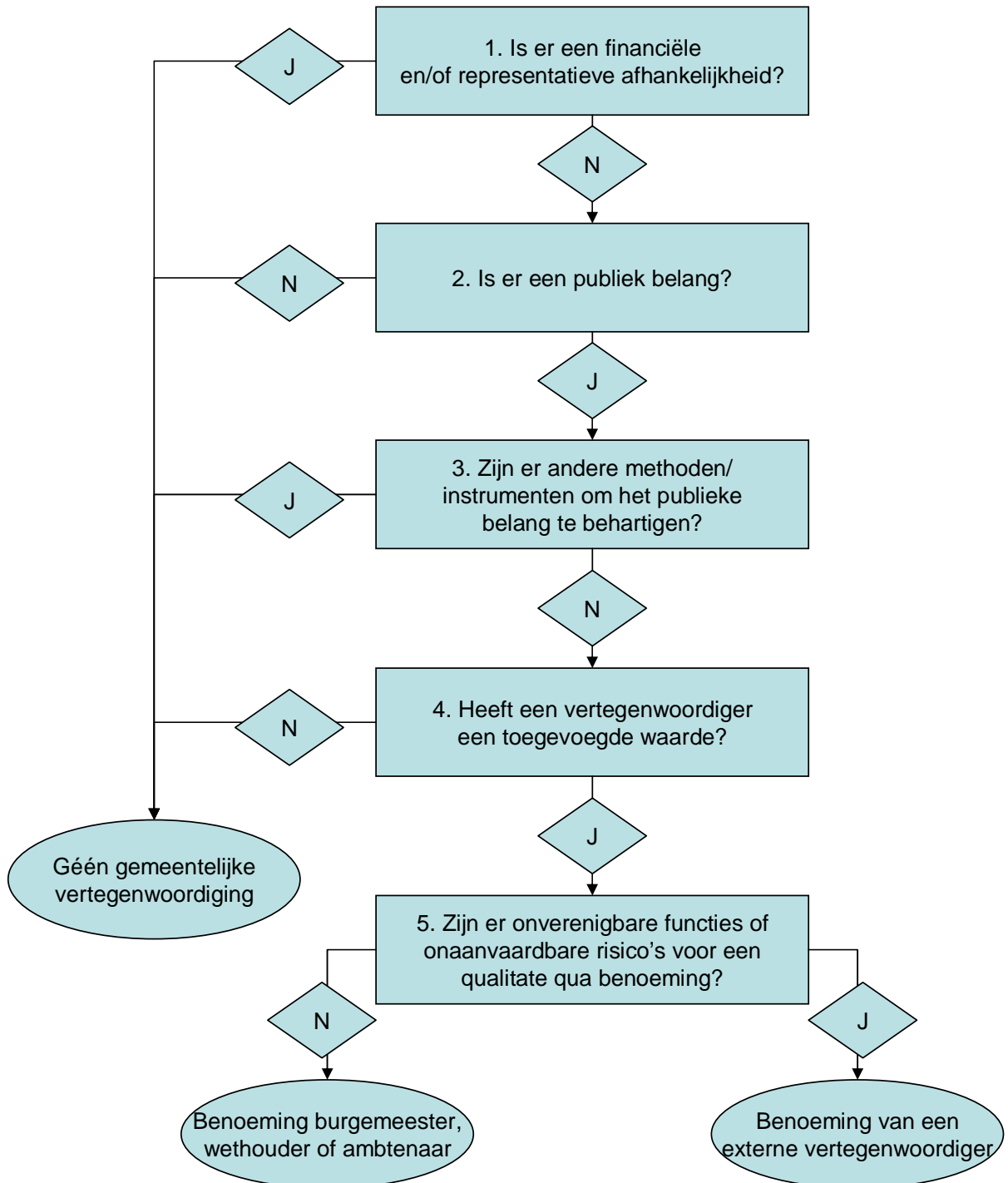
- 8.1 De deelneming verstrekt de gemeente Den Helder op jaarbasis tijdig de begroting en de jaarrekening ter beoordeling. Op de in artikel 7 aangegeven wijze wordt daaromtrent door het college een bestuurlijk standpunt uitgebracht, met inachtneming van de door de gemeenteraad gestelde kaders.
- 8.2 De deelneming verstrekt de gemeente Den Helder periodiek [FREQUENTIE-AANDUIDING] informatie over de wijze waarop de overeengekomen beleidsdoelstellingen gerealiseerd worden. Deze informatie wordt de gemeenteraad ter kennisneming aangeboden.
- 8.3 Het bestuur van de deelneming verstrekt de gemeente Den Helder in ieder geval de navolgende informatie: [SPECIFICATIE]. Deze informatie wordt de gemeenteraad ter kennisneming aangeboden.
- 8.4 Het bestuur van de deelneming verstrekt de gemeente Den Helder desgevraagd de nodige aanvullende informatie, voor zover verband houdend met de onder 8.1 tot en met 8.3 genoemde producties dan wel daarmee verband houdende ontwikkelingen binnen de bedrijfsvoering.

Artikel 9: Informatieverstrekking door college aan gemeenteraad

- 9.1 Het college verstrekt de raad eenmaal per jaar een geactualiseerd overzicht van de stand van zaken met betrekking tot de deelneming door middel van de aanbieding het op de deelneming betrekking hebbende register-formulier, incl. bijlagen.
- 9.2 Het college verstrekt de raad aanvullende informatie voor zover op te nemen in de paragraaf Verbonden partijen van zowel programmabegroting als programmarekening.

Dit toezichtsprotocol is vastgesteld bij collegebesluit d.d. [DATUM] met kenmerk [NUMMER].

Stroomschema voor gemeentelijke vertegenwoordiging

Praktische uitwerking van het keuzeschema bij toepassing in afzonderlijke situaties

Hieronder is schematisch aangegeven welke feitelijke activiteiten per vertegenwoordiging moeten worden uitgevoerd bij de uitwerking van het stappenplan en wie hiervoor verantwoordelijk is.

Stap	Activiteit	Wie verantwoordelijk
1 t/m 5	Een feitelijke en woordelijke uitwerking van het stappenplan wordt als bestuurlijke samenvatting toegevoegd aan het B&W-advies waarin een q.q. of externe gemeentelijke vertegenwoordiger wordt voorgesteld. Hierin wordt stap voor stap aangegeven wat de overwegingen zijn om de gestelde vraag met ja of nee te beantwoorden. Hiermee wordt maximale transparantie van het besluitvormingsproces beoogd.	Afdeling, waarbij de directie een adviserende rol vervult rond de invulling van het beleidskader. De afdeling dient na behandeling in het directieberaad het B&W-advies in.
5	Het collegebesluit dient naast de bovenstaande informatie ook de volgende feitelijke informatie te verschaffen: <ul style="list-style-type: none"> • Naam vertegenwoordiger • In welke rechtspersoon • Duur benoeming / termijn • Periodieke heroverweging • Vergoeding 	Afdeling
Uitvoering	<ul style="list-style-type: none"> • In kennisstellen vertegenwoordiger van genomen besluit • In kennisstellen privaatrechtelijke rechtspersoon van genomen besluit • Opname in het register van deelnemingen en vertegenwoordigingen • Inschrijving Kamer van Koophandel • Aansprakelijkheidsverzekering • Ondersteuning gemeentelijke vertegenwoordiger • Toezicht op storting vergoedingen in gemeentekas • Periodieke heroverweging 	<ul style="list-style-type: none"> • Afdeling • Afdeling • Directie • Privaatrechtelijke rechtspersoon • Idem • Directie in samenwerking met afdelingen • FB/Financiën • Directie

NOMINATIEVE OPGAVE PUBLIEKRECHTELIJKE EN PRIVAATRECHTELIJKE DEELNEMINGEN

1. Publiekrechtelijke deelnemingen

De gemeente Den Helder neemt deel aan diverse gemeenschappelijke regelingen. Op basis van een inventarisatie gaat daarbij het om de volgende gemeenschappelijke regelingen.

1.1 GGD Hollands Noorden

1.1.1 Doelstelling

Het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de gezondheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.

1.1.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder wordt in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden vertegenwoordigd door een lid van het college, qualitate qua is dit de wethouder volksgezondheid. Deze is tevens lid van het Dagelijks Bestuur. Als plaatsvervanger fungeert een ander lid van het college.

1.2 Gesubsidieerde arbeid Kop van Noord-Holland

1.2.1 Doelstelling

De integrale uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en de daaruit voortvloeiende en daarmee verband houdende voorschriften en regelingen.

1.2.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder wordt in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling vertegenwoordigd door een lid van het college, qualitate qua is dit de wethouder Sociale Zaken. Deze is tevens lid van het Dagelijks Bestuur. Als plaatsvervanger fungeert een ander lid van het college.

1.3 Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

1.3.1 Doelstelling

Het in het samenwerkingsgebied vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie (regionaal) historisch bronnenmateriaal en deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar maken voor een breed publiek.

1.3.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder wordt in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling vertegenwoordigd door een lid van het college, qualitate qua is dit de burgemeester. Deze is tevens lid van het Dagelijks Bestuur. Als plaatsvervanger fungeert een ander lid van het college.

1.4 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

1.4.1 Doelstelling

Het gezamenlijk behartigen van de belangen die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied

1.4.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder wordt in het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling vertegenwoordigd door een lid van het college, qualitate qua is dit de burgemeester. Deze is

tevens lid van het Dagelijks Bestuurt. Als plaatsvervanger fungeert een ander lid van het college.

2. Privaatrechtelijke deelnemingen

De gemeente Den Helder neemt deel in diverse privaatrechtelijke rechtsvormen. Op basis van een inventarisatie kunnen de volgende categorieën worden onderscheiden.

2.1 Vennootschappen

Onder deze categorie ressorteren de volgende deelnemingen:

2.1.1 Ontwikkelings- en Exploitatiemaatschappij Willemsoord BV

2.1.1.1 Doelstelling

De (her)ontwikkeling van gronden, gebouwen en/of andere registergoederen te Den Helder, waaronder de oude Rijkswerf Willemsoord en in verband daarmee:

- a) het oprichten van, het op enigerlei wijze deelnemen in, het besturen van en het toezicht houden op ondernemingen en vennootschappen;
- b) het financieren van ondernemingen en vennootschappen;
- c) het lenen, uitlenen en bijeenbrengen van gelden daaronder begrepen, het uitgeven van obligaties, schuldbrieven of andere waardepapieren, alsmede het aangaan van daarmee samenhangende overeenkomsten;
- d) het verstrekken van adviezen en het verlenen van diensten aan ondernemingen en vennootschappen, waarmee de vennootschap in een groep is verbonden en aan derden;
- e) het verstrekken van garanties, het verbinden van de vennootschap en het bezwaren van activa van de vennootschap ten behoeve van ondernemingen en vennootschappen waarmee de vennootschap in een groep is verbonden en aan derden;
- f) het verkrijgen, beheren, exploiteren en vervreemden van registergoederen en van vermogenswaarden in het algemeen;
- g) het verhandelen van valuta, effecten en vermogenswaarden in het algemeen;
- h) het exploiteren en verhandelen van patenten, merkrechten, vergunningen, know how en andere industriële eigendomsrechten;
- i) het verrichten van alle soorten industriële, financiële en commerciële activiteiten; en al hetgeen met vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

2.1.1.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder is als eigenaar van aandelen (100%) vertegenwoordigd in de AvA. De BV kent geen RvC.

2.1.2 Zeestad BV

2.1.2.1 Doelstelling

De vennootschap heeft ten doel het optreden als beherend vennoot van de commanditaire vennootschap Zeestad C.V. en in dat kader:

- het oprichten van, het deelnemen in, het financieren van, het samenwerken met, het voeren van directie over en het verlenen van adviezen en andere diensten aan vennootschappen of ondernemingen;
- het verkrijgen, vervreemden, in (onder)erfpacht uitgeven, administreren, exploiteren, huren en verhuren van registergoederen;
- het zelf ontwikkelen en/of realiseren van registergoederen;
- het geheel of gedeeltelijk doen ontwikkelen en/of realiseren en/of verkopen van registergoederen en/of doen aannemen en uitvoeren van bouwwerken;
- het sluiten van overeenkomsten met gemeenten en/of andere overheidsinstellingen en/of derden in het kader van het ontwikkelen en/of realiseren van registergoederen;
- het optreden als tussenpersoon bij de aan- en verkoop en bij de huur en verhuur van registergoederen;
- het ter leen verstrekken en het ter leen opnemen van gelden, al dan niet onder hypothecair verband;

- het op enigerlei wijze verstrekken van zekerheden of zich verbinden voor schulden en andere verplichtingen van de vennootschap of andere vennootschappen of ondernemingen die met haar in een groep zijn verbonden of van derden;
- het verkrijgen, exploiteren en vervreemden van industriële en intellectuele eigendomsrechten,
- alsmede het verrichten van al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

2.1.2.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder is als eigenaar van aandelen (49%) vertegenwoordigd in de AvA. De BV kent geen RvC.

2.1.3 Zeestad CV

2.1.3.1 Doelstelling

De vennootschap heeft ten doel de herontwikkeling van de plangebieden en in dat kader:

- het verkrijgen, vervreemden, in (onder)erfpacht uitgeven, administreren, exploiteren, huren en verhuren van registergoederen;
- het zelf ontwikkelen en/of realiseren van registergoederen;
- het geheel of gedeeltelijk doen ontwikkelen en/of realiseren en/of verkopen van registergoederen en/of doen aannemen en uitvoeren van bouwwerken;
- het sluiten van overeenkomsten met gemeenten en/of andere overheidsinstellingen en/of derden in het kader van het ontwikkelen en/of realiseren van registergoederen;
- het optreden als tussenpersoon bij de aan- en verkoop en bij de huur en verhuur van registergoederen;
- het ter leen verstrekken en het ter leen opnemen van gelden, al dan niet onder hypothecair verband;
- het op enigerlei wijze verstrekken van zekerheden of zich verbinden voor schulden en andere verplichtingen van de vennootschap of andere vennootschappen of ondernemingen die met haar in een groep zijn verbonden of van derden;
- het deelnemen in en het voeren van beheer over andere ondernemingen, van welke aard ook;
- en al hetgeen daarmee verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin, alles in de Plangebieden verband houdend met de Plangebieden.

2.1.3.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder is via de in de vorige paragraaf genoemde BV als eigenaar van aandelen (49%) vertegenwoordigd in de AvA. De CV kent geen RvC.

2.1.4 Baggerbeheer BV

2.1.4.1 Doelstelling

- a) het exploiteren van een depot ten behoeve van de opslag en verwerking van baggerspecie;
- b) het met het oog op deze doelstelling als holding op verantwoorde wijze opereren op de kapitaalmarkt;
- c) het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met en het voeren van de directie over andere ondernemingen.

2.1.4.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder is als eigenaar van aandelen (100%) vertegenwoordigd in de AvA. De BV kent geen RvC. Verder is de gemeente ook ambtelijk vertegenwoordigd: de directeur van de BV is een gemeente-ambtenaar, qualitate qua is dit de afdelingsmanager Stadsbeheer.

2.1.5 VOF 't Oost

2.1.5.1 Doelstelling

Het opslaan en beheren van verontreinigde baggerspecie op het terrein Oostoever.

2.1.5.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder, via Baggerbeheer Den Helder BV voor 50% eigenaar van de VOF, is alleen ambtelijk vertegenwoordigd: de afdelingsmanager Stadsbeheer heeft als directeur van Baggerbeheer Den Helder BV qualitate qua zitting in het bestuur van de VOF; daarnaast worden door een medewerker van de afdeling RWO enkele managementtaken verricht.

2.1.6 NV Huisvuilcentrale Noord-Holland

2.1.6.1 Doelstelling

Het op milieuverantwoorde wijze verwerken van afval van gemeenten uit Noord-Holland, Flevoland, Zuid-Holland en Friesland.

2.1.6.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder is als eigenaar van aandelen (4,4%) vertegenwoordigd in de AvA. Tevens is een lid van het college mede namens de regiogemeenten Anna Paulowna, Schagen, Texel, Wieringen en Zijpe benoemd als lid van de RvC.

2.1.7 Luchthaven Den Helder

2.1.7.1 Doelstelling

- (a) Het exploiteren van de Luchthaven Den Helder door diensten te verlenen aan de offshore helikoptervervoersmarkt en de algemene luchtvervoersmarkt.
- (b) Het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met en het voeren van de directie over andere ondernemingen met een soortgelijk of aanverwant doel alsmede het (doen) financieren – ook door middel van het stellen van zekerheden – van andere ondernemingen, met name die waarmee de vennootschap in een groep is verbonden.

2.1.7.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder is als eigenaar van aandelen (100%) vertegenwoordigd in de AvA. Daarbij worden namens het college binnen de AvA twee leden van de RvC benoemd, die daarmee gelden als externe gemeentelijke vertegenwoordigers in de zin van § 3.4.2.

2.1.8 Den Helder Airport CV

2.1.8.1 Doelstelling

- (a) het exploiteren van de Luchthaven en Helder.
- (b) het vanuit de luchthaven Den Helder verlenen van diensten ten behoeve van helikoptervervoer en andere vormen van luchtvervoer

2.1.8.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder is via de in de vorige paragraaf genoemde BV als eigenaar van aandelen (50%) vertegenwoordigd in de AvA. Daarbij worden namens het college in de RvC als externe gemeentelijke vertegenwoordigers in de zin van § 3.4.2 twee commissarissen benoemd.

2.1.9 Bank Nederlandse Gemeenten NV

2.1.9.1 Doelstelling

Het uitoefenen van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden.

2.1.9.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente den Helder is als eigenaar van aandelen (0,39%) vertegenwoordigd in de AvA.

2.1.10 NV Houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop van Noord-Holland

2.1.10.1 Doelstelling

Het deelnemen in, het voeren van beheer over, het besturen en financieren van andere ondernemingen en vennootschappen, het verlenen van diensten aan ondernemingen en vennootschappen, waarmee de vennootschap in een groep is verbonden en het stellen van

zekerheid voor schulden van anderen.

2.1.10.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder is als eigenaar van aandelen (12%) vertegenwoordigd in de AvA. Daarbij is de gemeente aanvullend vertegenwoordigd omdat een lid van het college lid is van de RvC, qualitate qua is dat de wethouder Financiën.

2.1.11 Noorderkwartier NV

2.1.11.1 Doelstelling

- a) In het kader van de Wet sociale werkvoorziening arbeid bieden onder aangepaste omstandigheden aan de in de Wet sociale werkvoorziening bedoelde personen.
- b) Het initiëren, creëren, organiseren en uitvoeren van werk en het bevorderen van de participatie voor met name degene die in de toetreding tot de arbeidsmarkt worden belemmerd.
- c) Het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van de directie over, het exploiteren van, alsmede het (doen) financieren van andere ondernemingen, in welke rechtsvorm ook, met name in verband met de hiervoor onder sub a gemelde daartoe geëigende bedrijven, zoals fabrieken, werkplaatsen en dienstverlenende instellingen, door aanwending van alle middelen welke daaraan dienstbaar kunnen zijn of door tewerkstelling van personeel in het bedrijfsleven of bij de overheid, en het voeren van management.
- d) Het verrichten in het kader van bovenstaande, van alle noodzakelijke en gewenste taken voorzover deze krachtens de Wet sociale werkvoorziening aan het rechtspersoonlijkheid bezittende lichaam gemeenschappelijke regeling gesubsidieerde arbeid kop van Noord-Holland met zetel te Schagen.
- e) Het verrichten van al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

2.1.11.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder is, samen met andere deelnemende regiogemeenten eigenaar van de aandelen, vertegenwoordigd in de AvA. Via de vertegenwoordiging in Algemeen en Dagelijks bestuur van de in § 1.2 vermelde gemeenschappelijke regeling, die ten deze als AvA opereren, kan het publieke belang in afdoende mate behartigd worden.

2.1.12 Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord NV

2.1.12.1 Doelstelling

- a) het behouden en stimuleren van de groei van het bestaande bedrijfsleven in de noordelijke regio van Noord-Holland, alsmede het begeleiden van bedrijven bij verplaatsing of uitbreiding en het aantrekken van nieuwe bedrijven in deze regio;
- b) het afstemmen en desgevraagd begeleiden van de ontwikkeling, uitgifte en/of herstructurering van bedrijventerreinen in de noordelijke regio van Noord Holland;
- c) het stimuleren van ontwikkeling en innovatie bij bedrijven in de noordelijke regio van Noord-Holland;
- d) het versterken van de economische structuur op het gebied van met name (gemeentegrens overstijgend) toerisme, plattelandsvernieuwingen/agribusiness, maritieme bedrijvigheid, innovatieve bouw en de cluster energie in de noordelijke regio van Noord-Holland,
en al hetgeen met het voorgaande verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord, zulks te allen tijde met inachtneming van de beleidskaders zoals uiteengezet door het Regionaal economisch overleg Noord-Holland Noord.

2.1.12.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente den Helder is als eigenaar van aandelen (2%) vertegenwoordigd in de AvA.

2.2 Stichtingen

Onder deze categorie ressorteren de volgende deelnemingen:

2.2.1 Stichting Grootschalige Basiskaart Nederland voor Noord-Holland

2.2.1.1 Doelstelling

- a) Het instandhouden, bijhouden en exploiteren van de Grootschalige Basiskaart Nederland voor Noord-Holland voor rekening en risico van de Samenwerkende Partijen, vastgelegd in (...) (een) samenwerkingsovereenkomst; de stichting zal daartoe op eigen naam (rechts)handelingen verrichten.
- b) Het bevorderen van overleg tussen de Samenwerkende Partijen.
- c) Het voeren van overleg met publiek- en privaatrechtelijke instellingen ter uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst.
- d) Het mogelijk aangaan van samenwerkingsverbanden met organisaties waarvan de doelstellingen overeenkomen met het doel van de Stichting GBKN NH.
- e) Het zoveel mogelijk aansluiten bij en uitvoeren van de door de Stichting Landelijk Samenwerkingsverband Grootschalige Basiskaart Nederland (LSV GBKN), gevestigd te Apeldoorn, gegeven richtlijnen.

2.2.1.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder wordt als Samenwerkende Partij in het bestuur van de stichting indirect vertegenwoordigd door de Vereniging van Noord-Hollandse Gemeenten.

2.2.2 Stichting Stivas De Noordkop

2.2.2.1 Doelstelling

De stichting heeft als doel het bevorderen van de verbetering van het landelijk gebied in het bijzonder die van de agrarische structuur in het gebied van de gemeenten Den Helder, Zijpe, Anna Paulowna, Niedorp, Schagen, Wieringen en Wieringermeer zoals dat is vastgelegd bij besluit van Provinciale Staten van Noord-Holland d.d. 10.09.1979 nr. 34 en is afgekondigd in het Provinciaal Blad van Noord-Holland nummer 33 d.d. 14.07.1980 alsmede in het gebied van het voormalige Hoogheemraadschap Wieringermeer.

2.2.2.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder en de gemeente Anna Paulowna worden in het bestuur van de stichting door middel van een roulerend lidmaatschap vertegenwoordigd door een lid van de betreffende colleges. Momenteel wordt de vertegenwoordiging ingevuld door een lid van het college van de gemeente Anna Paulowna.

2.3 Verenigingen

Onder deze categorie ressorteren de volgende deelnemingen:

2.3.1 Vereniging Nederlandse Gemeenten

2.3.1.1 Doelstelling

- a) Het bijstaan van haar leden collectief en individueel bij de vervulling van hun bestuurstaken.
- b) Het voor de leden of groepen van leden afspraken maken met andere overheden over het arbeidsvoorwaardenbeleid in de overheidssector en overeenkomsten inzake arbeidsvoorwaarden van personeel in de sector gemeenten aangaan met werknemersorganisaties.

2.3.1.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder is vertegenwoordigd door middel van het lidmaatschap van de vereniging.

2.3.2 Vereniging van Waddenzeegemeenten

2.3.2.1 Doelstelling

Voornamelijk het tot stand brengen en in stand houden van een overlegstructuur voor het Waddenzeegebied om te komen tot een samenhangend beleid voor dit gebied.

2.3.2.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder is vertegenwoordigd door middel van het lidmaatschap van de vereniging. In dat kader heeft een lid van het college, in casu de burgemeester, zitting in het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur met een ander lid van het college als plaatsvervanger; tevens heeft een lid van de gemeenteraad zitting in het Algemeen Bestuur met een ander raadslid als plaatsvervanger.

2.3.3 Vereniging Noord-West 8

2.3.3.1 Doelstelling

Uitvoering geven aan de centrale doelstelling als weergegeven in de 'Integrale Strategische Gebiedsvisie NW8 2030' en welke letterlijk gedeeltelijk luidt als volgt: "*Noordwest 8 (ruim 625.000 inwoners, 250 arbeidsplaatsen) streeft naar de ontwikkeling van een 'complete leefomgeving', waarin een goede balans bestaat tussen wonen, werken, verplaatsen en ontspannen*". Afgeleide doelstellingen van de vereniging zijn het streven om te komen tot een economische en landschappelijke structuurversterking in Noordwest Holland op basis van de "8" van NW 8.

2.3.3.2 Gemeentelijke vertegenwoordiging

De gemeente Den Helder is vertegenwoordigd door het lidmaatschap van de vereniging. In dat kader draagt de gemeente Den Helder zelf één bestuurslid voor en in samenspraak met de overige gemeenten in de regio een tweede bestuurslid.

Afwegingsmodel t.a.v. het aangaan van deelnemingen

Het stroomschema kent de volgende stappen:

